

Comentariul romanului In absentia stapanilor scris de Breban Nicolae - prima parte

Reprezentant de seama al literaturii contemporane, N. Breban surprinde cu o rara subtilitate in cele 10 romane ale sale (ultimele constituind trilogia "Amfitrion" -1994), pagini din viata cotidiana a "obsedantelor" ultime decenii romanesti.

In modalitatea originala de a construi fapte, stari, detalii, constituite in veritabile parabole sta capacitatea scriitorului de a contura, la eroii sai, vointa de a invinge, ratarea, experienta pusa la lucru pentru ea insasi, competitia gratuita in plan moral, cinismul uneori, aspectele grotesce ale vietii sau, dimpotriva, suavitatea". (I. Rotam)

Aparuta in 1966, cartea "In absentia stapanilor" este alcatuita din trei parti, mai bine spus - trei secvente: "Batrani", "Femei", "Copii".

Placerea deosebita de introspectie, "o anumita betie a analizei", cum o numeste Eugen Simion, se face simtita in mai toate momentele naratiunii, obiectul analizei fiind, in diferite moduri, acelasi, caci "o realitate morala particulara obsedeaza pe autor" si aceeasi tema revine in toate capitolele amintite.

Romancierul Nicolae Breban este atras si in acest roman de om, omul in complexitatea lui, intr-un amestec de verosimil si neverosimil. Dupa cum insusi se confeseaza, autorul forteaza adeseori cu bruschete limitele literaturii, pentru a cuprinde, "pentru a capta viata in plenitudinea ei contradictorie".

Si G. Dimisianu observa aplecarea lui Breban "spre teorii limita de viata sufleteasca", realizate atat prin "asocieri indraznete, cat si prin compozitii stilistice proprii".

Critica literara considera ca secventa intitulata "Batrani" nu ar fi deosebit de interesanta din punct de vedere estetic.

Nu avem caderea, mai bine zis nu dispunem, cu modestia noastra de profesori, de un arsenal corespunzator prin care sa indraznim a investiga acest compartiment.

Dar dintr-un anumit unghi de vedere, proza "Batrani" include cateva pagini asupra carora, desi poate nu vrei, te opresti cu gandul cateva clipe si le recauti, pentru a citi si printre randuri.

Batranetea este una si aceeasi, din punct de vedere biologic, dar fiecare om o traieste in felul lui, iar drama se consuma la nivelul fiecarui protagonist, dar si al fiecarui cititor! "Caci toti se nasc spre a muri / si mor spre a se naste", filozofeaza poetul Nepereche. Suntem toti pasageri, ne aflam cu totii "in marea trecere" spre Somn (poate fi sau nu al ratiunii), dar pentru fiecare, anii din urma se constituie intr-o retrospectiva dulce-amara.

Prima secventa - "Batrani" - vom observa ca nici unul dintre "batrani" lui Nicolae Breban nu se

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

---

revolta impotriva sfarsitului pe care-l simt, inexorabil, apropiindu-se; ar fi prea tarziu si inutil sa o faca. Cuminti, retrasi, dar in general rai, nu-si ies din tabieturi, convinsi ca prin ei apune o intreaga epoca. O regreta sau nu? pe cine sa mai intereseze, daca nici macar pe ei?